

Quick scan externe veiligheid / Middelaarseweg 4b in Hoevelaken

Project 256338

Datum 13 mei 2026

**Auteurs
Review**

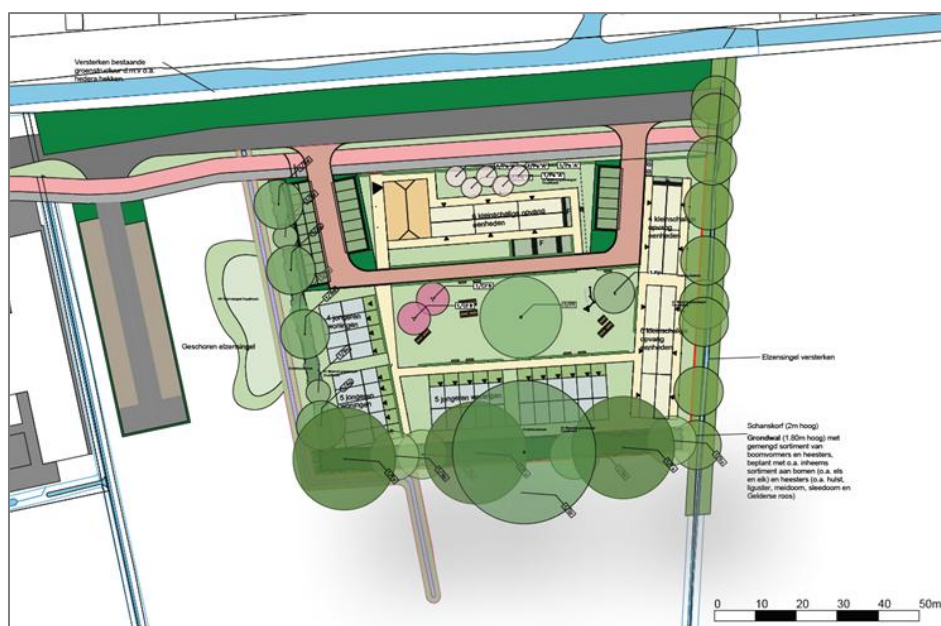
Versie nr. 1.2

Opdrachtgever De Roever Omgevingsadvies
Rembrandtlaan 4
5462 CH Veghel

1 Inleiding

Men is voornemens een opvang voor 75 asielzoekers en 20 (starters)woningen te realiseren aan de Middelaarseweg 4b in Hoevelaken. Het planvoornemen, weergegeven in figuur 1, past niet binnen het huidige omgevingsplan waardoor een BOPA-procedure wordt gestart. De toekomstige ontwikkeling ligt nabij een LPG-tankstation, de spoorlijn Amersfoort Oost – Barneveld aansl. en rijksweg A1.

In het kader van omgevingsveiligheid wordt een quick scan externe veiligheid uitgevoerd die de relevante risicobronnen in de nabije omgeving van het plangebied in kaart brengt. Uit de quick scan blijkt of vervolgonderzoek nodig is. In deze notitie worden de conclusies van deze quick scan gepresenteerd.

Figuur 1. Planvoornemen Hoevelaken

2 Normstelling externe veiligheid

Milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee doordat bij een ongeval gevaarlijke stoffen kunnen vrijkomen. Het risico voor personen die verblijven in de omgeving van een risicobron met gevaarlijke stoffen wordt gevat onder het begrip externe veiligheid (EV).

Onder de Omgevingswet worden de externe veiligheidsrisico's beoordeeld op basis van een plaatsgebonden risico (PR) en een groepsrisico (GR). Het PR is de kans op overlijden van een onbeschermd persoon die continu op één plek

aanwezig is als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. In het kader van het groepsrisico moet binnen aandachtsgebieden rekening gehouden worden met de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval.

De Omgevingswet rust op drie pijlers:

1. Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) [1]

Beschrijft in Bijlage VII de milieubelastende activiteiten met gevaarlijke stoffen en bijbehorende te berekenen of aan te houden PR-afstanden en aandachtsgebieden.

2. Besluit activiteit leefomgeving (Bal) [2]

Beschrijft de milieubelastende activiteiten met (gevaarlijke) stoffen met een kleinere gevaarstelling dan die genoemd in het Bkl en bijbehorende aan te houden (veiligheids)afstanden.

3. Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [3]

Beschrijft in hoofdstuk 4 de aanvullende bouweisen die binnen een aandachtsgebied van toepassing kunnen worden verklaard.

2.1 Plaatsgebonden risico

Voor zeer kwetsbare gebouwen¹ (bijv. ziekenhuis, penitentiaire inrichting, kinderdagverblijf) en kwetsbare gebouwen en locaties (bijv. woningen, grote kantoren) is de plaatsgebonden risicocontour PR 10^{-6} per jaar een *grenswaarde* (art. 5.7 Bkl) waar niet van afgeweken mag worden. Voor beperkt kwetsbare gebouwen en locaties is dit een *standaardwaarde* (art. 5.11 Bkl) waar gemotiveerd van af geweken mag worden.

2.2 Aandachtsgebied

Een aandachtsgebied is het gebied waarbinnen aanwezigen mogelijk kunnen overlijden als gevolg van een incident met gevaarlijke stoffen. Op basis van drie typen effecten die kunnen optreden bij een ongeval met gevaarlijke stoffen, worden drie verschillende aandachtsgebieden bepaald:

- Brandaandachtsgebied (BAG).
- Explosieaandachtsgebied (EAG).
- Gifwolkaandachtsgebied (GAG).

De gemeente moet in het omgevingsplan binnen deze aandachtsgebieden rekening houden met het groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat tien of meer personen overlijden als rechtstreeks gevolg van een ongewoon

¹ De definities van (zeer) (beperkt) kwetsbare gebouwen en locaties zijn opgenomen in Bkl Bijlage VI

voorval binnen een aandachtsgebied. De onder de voormalige wetgeving gehanteerde groepsrisicografiek (fN-curve) is in het Bkl vervangen door de beschouwing van de mate van bescherming binnen aandachtsgebieden. Het noemen van het aantal van tien personen betekent dus niet meer dat de kans berekend moet worden. Maar dit mag wel, bijvoorbeeld als onderbouwing voor eventuele aanvullende maatregelen binnen een aandachtsgebied.

Een LPG-tankstation (Bkl bijlage VII, A.1a) heeft een brand- en explosieaandachtsgebied. Het BAG bedraagt 60 m rondom het vulpunt, de bovengrondse vloeistofvoerende leiding, de aansluitpunten van die leiding en de pomp. Binnen deze afstand dient rekening gehouden te worden met de mogelijke effecten van een plasbrand. Het EAG bedraagt 160 m rond het vulpunt en de bovengrondse opslagtank. Voor een ondergrondse opslagtank geldt geen EAG.

Voor basisnetroutes (Bkl bijlage VII, C) zijn zowel een BAG als een EAG van toepassing. Een BAG bedraagt 30 m aan weerszijden van een basisnetroute, een EAG bedraagt 200 m aan weerszijden van een basisnetroute. Voor basisnetroutes geldt vooralsnog geen GAG². Toch wordt op het Portaal Atlas Veiligheid hiervoor alvast een afstand van 300 m weergegeven [4].

2.3 Voorschriftengebied

Een gemeente kan binnen een aandachtsgebied voorschriftengebieden aanwijzen (ze is verplicht een besluit te nemen over het wel of niet aanwijzen van voorschriftengebieden binnen een aandachtsgebied (art. 5.14 Bkl)). Dat kan een deel van of het gehele aandachtsgebied zijn. Een voorschriftengebied mag niet groter zijn dan een aandachtsgebied. Een gemeente kan ook besluiten geen voorschriftengebied aan te wijzen.

Locaties binnen brand- en explosieaandachtsgebieden waar zeer kwetsbare gebouwen zijn toegestaan moeten *altijd* als voorschriftengebied aangewezen worden (art. 5.14 Bkl). In het aangewezen voorschriftengebied gelden conform Bbl aanvullende bouweisen voor nieuwbouw en vervangende nieuwbouw van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen. Voor gedeelten van een bouwwerk buiten het voorschriftengebied gelden deze aanvullende bouweisen niet.

Binnen een gifwolkaandachtsgebied (GAG) is het niet mogelijk een voorschriftengebied aan te wijzen waar aanvullende bouweisen gelden. De te treffen bouwkundige maatregel tegen een gifwolk is het handmatig kunnen uitschakelen van een mechanisch ventilatiesysteem. Dit is al een standaard bouwkundige eis in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl art. 4.124, lid 4)

² Met de eerstvolgende aanpassing van het Besluit kwaliteit leefomgeving is men voornemens langs Basisnetroutes een gifwolkaandachtsgebied aan te wijzen.

en geldt zowel voor (vervangende) nieuwbouw als voor tijdelijke bouwwerken (Bbl art.4.129).

2.4 Omgevingsplan

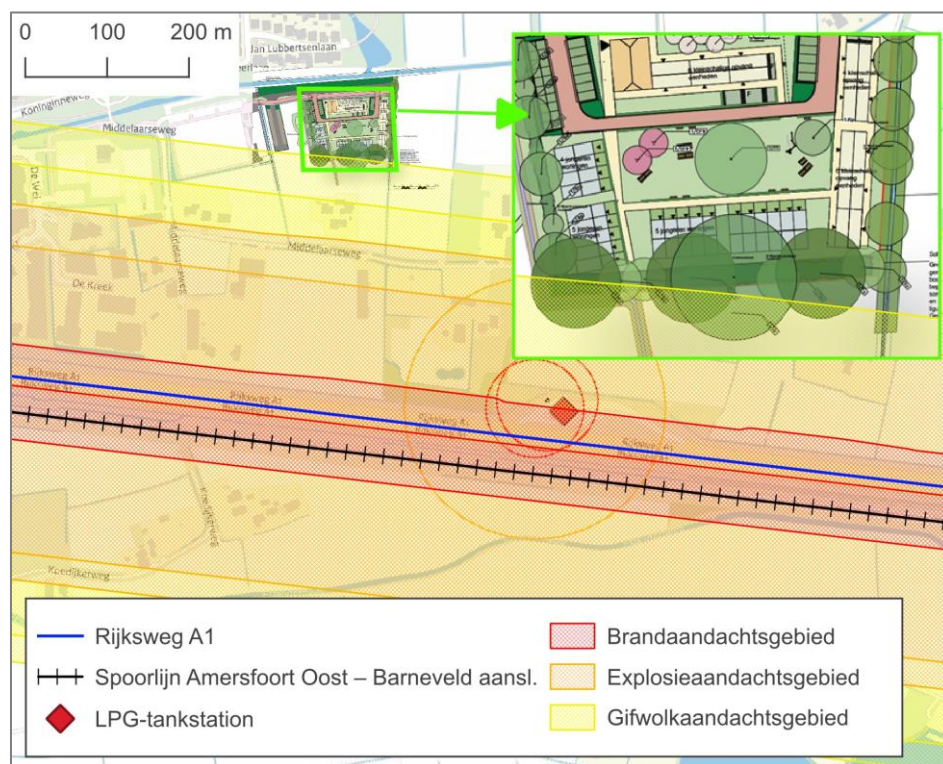
Het omgevingsplan bevat de gemeentelijke regels voor de fysieke leefomgeving. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft elke gemeente één omgevingsplan voor haar grondgebied. Het omgevingsplan is de uitwerking van het beleid van de gemeente over hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving.

3 Externe veiligheid scan

De ontwikkeling betreft de realisatie van opvang voor 75 asielzoekers en 20 (starters)woningen. Conform Bkl bijlage VI worden woningen als kwetsbare gebouwen aangeduid [1].

Figuur 2 toont de ligging van het plangebied ten opzichte van de nabijgelegen risicobronnen, namelijk een LPG-tankstation, de spoorlijn Amersfoort Oost – Barneveld aansl. en de rijksweg A1. Uit de figuur is op te maken dat het GAG van de A1 over de terreingrens ligt, maar de toekomstige woningen worden niet binnen de aandachtsgebieden gerealiseerd. Hierdoor vormt EV geen belemmering voor het planvoornemen.

Ongeacht het feit dat de woningen buiten het GAG gerealiseerd worden, geldt voor nieuwbouw dat het handmatig uit kunnen schakelen van een mechanisch ventilatiesysteem een standaard bouwkundige eis in het Besluit bouwwerken leefomgeving is.

Figuur 2. Plangebied ten opzichte van aandachtsgebieden [4]

4 Conclusie

Voor de ontwikkeling van de opvang van 75 asielzoekers en 20 (starters)woningen aan de Middelaarseweg 4b in Hoevelaken zijn de EV-risicobronnen geïnterviewd en getoetst aan de Omgevingswet. Hieruit is gebleken dat geen van de toekomstige woningen binnen de aandachtsgebieden van de nabijgelegen risicobronnen liggen. Hierdoor vormt EV geen belemmering voor het planvoornemen.

Voor nieuwbouw geldt wel dat het handmatig uit kunnen schakelen van een mechanisch ventilatiesysteem een standaard bouwkundige eis in het Besluit bouwwerken leefomgeving is, ongeacht of de ontwikkeling buiten het GAG gerealiseerd wordt.

Referenties

1. Ministerie BZK 2018 Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
Stb. 2018, 292 Laatst gewijzigd Stb. 2025, 166
2. Ministerie BZK 2018 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
Stb. 2018, 293 Laatst gewijzigd Stb. 2025, 199
3. Ministerie BZK 2018 Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
Stb. 2018, 291 Laatst gewijzigd Stb. 2024, 368
4. Ministerie I&W 2025 Portaal Atlas Veiligheid, geraadpleegd oktober 2025
<https://www.registerexterneveiligheid.nl/pav-kaarten>